

Vides ministrija

**Ziņojums
par horizontālās prioritātes „Ilgspējīga attīstība” īstenošanu
Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu
ietvaros**

2009

Satura rādītājs

1. IEVADS	3
2. PASĀKUMI HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES „ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA” IEVIEŠANAS UN UZRAUDZĪBAS NODROŠINĀŠANĀ.....	4
3. HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES „ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA” ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJU PROGRESS	5
4. HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES „ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA” ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJU ANALĪZE	9
4.1. Gaisa piesārņojuma samazinājums	9
4.2. Ūdeņu apsaimniekošana	11
4.2.1. Biogēno elementu emisiju samazinājums virszemes ūdeņos	11
4.2.2. Skābekli patērējošo organisko vielu ieneses samazinājums virszemes ūdeņos...	12
4.2.3. Ūdens zudumu samazinājums	13
4.3. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums	14
4.4. Atkritumu apsaimniekošana	16
4.4.1. Radīto atkritumu (sadzīves un bīstamo atkritumu) apjoma samazinājums	16
4.4.2. Apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma samazinājums	18
4.4.3. Radītais sadzīves un bīstamo atkritumu apjoms	18
4.4.4. Pārstrādāto sadzīves un bīstamo atkritumu apjoms.....	18
4.5. Dabas resursu izmantošana	18
4.5.1. Pazemes ūdens ņemšanas apjoms	18
4.5.2. Virszemes ūdens ņemšanas apjoms.....	20
4.5.3. Sanēto, rekultivēto piesārņoto teritoriju platība	21
4.6. Energoefektivitāte.....	21
5. VALSTS STRATĒĢISKAJĀ IETVARDOKUMENTĀ NOTEIKTO HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES „ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA” IETEKMES RĀDĪTĀJU PROGRESS UN ŠĪ PROGRESA ANALĪZE.....	22
6. PĀRSKATS PAR LABĀS PRAKSES PIEMĒRIEM SAISTĪBĀ AR HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES „ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA” IEVIEŠANU	23

1. Ievads

Lai nodrošinātu horizontālās prioritātes „ilgtspējīga attīstība” (turpmāk – HP IA) īstenošanas uzraudzību, Vides ministrija (turpmāk – VIDM) noteikusi šādus pamatprincipus:

- ziņojumā informāciju apkopo par kārtējā kalendārā gadā īstenotajiem projektiem – kalendārā gadā īstenotas visas projektā plānotās darbības;
- ziņojumā informāciju apkopo par aktivitātēm/apakšaktivitātēm, kuru īstenošana ietekmē HP IA atbilstoši darbības programmās norādītajam:
 - aktivitātes/apakšaktivitātes, kas ir tieši saistītas ar HP IA mērķi(iem) un to ietvaros visi plānotie projekti ir vērsti uz HP IA mērķa(u) sasniegšanu;
 - aktivitātes/apakšaktivitātes, kuru mērķi nav tieši saistīti ar HP IA mērķiem, bet aktivitātei ir ietekme uz HP IA;
 - aktivitātes/apakšaktivitātes, kuru mērķi nav tieši saistīti ar HP IA mērķiem, kopumā aktivitātei nav ietekme uz IA, bet ir iespējami projekti, kuru mērķi atbilst kādam no IA mērķim;
- ziņojumā iekļauj labās prakses piemērus par aktivitātēm/apakšaktivitātēm, kas nav tieši saistītas ar HP IA, ja atbildīgās iestādes šādu informāciju ir iesniegušas VIDM;
- ziņojumā iekļauj informāciju par ieguldītajiem līdzekļiem HP IA īstenošanā;
- pasākumam/aktivitātei/apakšaktivitātei, kur nav iespējams kvantitatīvi noteikt gan īslaicīgo, gan ilglaicīgo ietekmi uz HP IA norāda pasākuma/aktivitātes/apakšaktivitātes rezultātus, kas var ietekmēt HP IA ilgtermiņā.

2. Pasākumi horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” ieviešanas un uzraudzības nodrošināšanā

Horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” ieviešanas un uzraudzības nodrošināšanai VIDM:

- savas kompetences ietvaros piedalījies „Vadlīniju, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.-2013. gada plānošanas periodā” (Finanšu ministrija, apstiprināts 30.12.2009.) izstrādē;
- izstrādājusi „Vadlīnijas horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” īstenošanai un uzraudzībai, 2007. – 2013. gada Eiropas Savienības finanšu plānošanas periods” (http://www.vidm.gov.lv/lat/finansu_instrumenti/kohez/?doc=6669);
- 21.01.2008. Uzraudzības komitejā un 21.01.2010. Uzraudzības komitejas apakškomitejas sēdē prezentējusi „Horizontālās prioritātes – ilgtspējīga attīstība – uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību”;
- organizējusi konsultācijas par horizontālās prioritātes īstenošanas uzraudzību ar Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras, Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras un Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārstāvjiem (29.10.2009.; 06.01.2010.; 07.01.2010.);
- atbildīgajām un sadarbības iestādēm (Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija, Centrālās finanšu un līgumu aģentūra, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūra un Valsts reģionālās attīstības aģentūra) organizējusi semināru par atbildīgās iestādes ziņojuma par horizontālo prioritāšu īstenošanu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros sagatavošanu (04.02.2010);
- piedalījies Veselības ministrijas organizētos semināros, prezentējot „Horizontālās prioritātes – ilgtspējīga attīstība – uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipi un uzraudzības kārtība”: seminārs par Eiropas Reģionālās attīstības fonda 3.1.5.3.1.aktivitātes „Stacionārās veselības aprūpes attīstība” ieviešanas nosacījumiem (19.02.2009.); seminārs par Eiropas Reģionālās attīstības fonda 3.1.5.1.2.aktivitātes „Veselības aprūpes centru attīstība” ieviešanas nosacījumiem (20.01.2010.).

3. Horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” īstenošanas uzraudzības rādītāju progress

Reāla projektu īstenošana tika uzsākta tikai 2008. gadā, tāpēc informācija ir pieejama tikai par apstiprinātajiem projektu iesniegumiem, kas projektu iesniegumu vērtēšanā identificēti, kā projekti, kas vērsti uz atbilstošu HP IA mērķu sasniegšanu. Informāciju par pārējo HP IA uzraudzības rādītāju progresu VIDM varēs iesniegt, kad finansējuma saņēmēji un atbildīgās iestādes pēc projektu fiziskās īstenošanas iesniegs informāciju par atbilstošajiem rādītājiem.

1. tabula. Horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” īstenošanas rādītāju progress atbilstoši darbības programmu papildinājumiem, 2009. gads

Nr.p.k.	Rādītāji	Darbības programmas papildinājums	Sasniegtais rādītāja apjoms
1.	Apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz ūdens piesārņojuma samazinājumu un ūdens zudumu samazinājumu	Cilvēkresursi un nodarbinātība	2* (IZM)
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	71 (VIDM)
		Kopā	73
2.	Apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz atkritumu apsaimniekošanas kvalitātes uzlabošanu	Cilvēkresursi un nodarbinātība	-
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	29 (VIDM), 1 (EM)
		Kopā	30
3.	Apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz gaisa piesārņojuma samazinājumu	Cilvēkresursi un nodarbinātība	1* (IZM)
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	7 (SM)
		Kopā	8
4.	Apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz siltumnīcas efekta gāzu emisiju samazinājumu	Cilvēkresursi un nodarbinātība	1 (IZM)
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	-
		Kopā	1
5.	Apstiprināto projektu skaits, kuriem piešķirti punkti horizontālajā prioritātē „Ilgtspējīga attīstība”	Cilvēkresursi un nodarbinātība	35 (IZM)
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	7(VIDM), 39(SM), 29(EM), 66(RAPLM)
		Kopā	176

6.	Apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz trokšņa līmeņa samazinājumu	Cilvēkresursi un nodarbinātība	-
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	22 (SM)
		Kopā	22
7.	Apstiprināto projektu skaits, kuros kā rādītājs ietverts vides pārvaldības sistēmu un citu brīvprātīgu uz vides aizsardzību vērstu instrumentu ieviešana	Cilvēkresursi un nodarbinātība	-
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	-
		Kopā	0
8.	Apstiprināto projektu skaits, kuros norādīta labā prakse horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” īstenošanā	Cilvēkresursi un nodarbinātība	-
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	-
		Kopā	0
KOPĀ		Cilvēkresursi un nodarbinātība	38
		Uzņēmējdarbība un inovācijas	-
		Infrastruktūra un pakalpojumi	271
		KOPĀ	309

** Viens projekts vienlaikus vērsts gan uz ūdens, gan gaisa piesārņojuma samazinājumu

Kopumā līdz 2009. gada beigām VSID īstenošanai apstiprināti 309 projektu iesniegumi, kuriem ir identificēta pozitīva ietekme uz HP IA.¹ Ar atbildīgajām iestādēm konsultācijās tika panākta vienošanās, ka VIDM tiks iesniegts datu apkopojums par:

- HP IA īstenošanas uzraudzības rādītājiem, ko finansējuma saņēmējs norādījis projekta iesnieguma veidlapā, ja atbildīgā iestāde norādījusi, kādi uzraudzības rādītāji projekta iesniedzējam jāiekļauj projektā iesniegumā;
- projektu skaitu, kas atbilst HP IA vērtēšanas kritērijiem un ieguvuši punktus (1. tabula),
- HP IA īstenošanā ieguldītajiem finanšu līdzekļiem (2. tabula);
- analizējot radušās problēmas HP IA īstenošanas uzraudzībā, atbildīgā iestāde norāda tās aktivitātes, kuru īstenošanai apstiprinātajiem projektiem finansējuma saņēmēji nevar norādīt kvantificējamu datu kopumu HP IA mērķu sasniegšanai, un virza priekšlikumu šādām aktivitātēm veikt izvērtējumu par horizontālās prioritātes IA īstenošanai.

¹ Ekonomikas ministrija VIDM iesniegusi informāciju tikai par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitāšu īstenošanu.
VIDMZino_HP IA_200310

2. tabula. Horizontālo prioritāti „Ilgspējīga attīstība” ietekmējošo apstiprināto projektu finansējums un Eiropas Komisijai deklarētā finansējuma apmērs uz 31.12.2009.

Aktivitāte/apakšaktivitāte	HP IA mērķi	Finansējums HP IA mērķu sasniegšanai, LVL							
		Apstiprinātās attiecināmās izmaksas uz 31.12.2009.				Deklarētās attiecināmās izmaksas uz 31.12.2009.			
		ES fondi	Valsts budžets	Pašvaldības un finansējuma saņēmēja līdzekļi	Kopā	ES fondi	Valsts budžets	Pašvaldības un finansējuma saņēmēja līdzekļi	Kopā
3.4.1. pasākums „Vide”		40 430 440	10 658 798	1 053 499	52 142 737	0	0	0	0
3.4.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000	vides piesārņojuma samazināšana un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana, dabas un energoresursu racionāla izmantošana, draudu novēršana iedzīvotāju veselībai	17 909 473	2 106 997	1 053 499	21 069 968	0	0	0	0
3.4.1.4. Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija	vides piesārņojuma samazināšana un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana, draudu novēršana iedzīvotāju veselībai	18 157 467	7 781 772		25 939 239	0	0	0	0
3.4.1.6. Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība	vides piesārņojuma kontrole un uzraudzība	4 363 500	770 029		5 133 530	0	0	0	0
3.5.1. pasākums „Vides aizsardzības infrastruktūra”		162 743 346	13 751 148	14 968 265	191 462 759	56 192 638	4 496 667	5 421 601	66 110 906
3.5.1.1. Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000	vides piesārņojuma samazināšana un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana, dabas un energoresursu racionāla izmantošana, draudu novēršana iedzīvotāju veselībai	145 104 931	13 751 148	11 855 604	170 711 683	55 711 732	4 496 667	5 336 735	65 545 134
3.5.1.2.1. Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija	vides piesārņojuma samazināšana un kvalitatīvas dzīves vides nodrošināšana, draudu novēršana iedzīvotāju veselībai	6 351 235		1 120 806	7 472 041	13 894		2 452	16 346

3.5.1.2.2. Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība	dabas un energoresursu racionāla izmantošana	11 287 180		1 991 855	13 279 035	467 012		82 414	549 426

Pārskata periodā **3.1.4.3.aktivitātes** ietvaros noslēgusies sešu projektu īstenošana un to ieguldījumi, kas veicinājuši horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu ir šādi (viens projekts sniedz ieguldījumus vairākas jomās):

Ieguldījumi ūdens piesārņojuma un ūdens zudumu samazināšanā

- apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz lietus un notekūdeņu kanalizācijas sakārtošanu – 3, ar kopējo finansējumu 207 774,81 LVL, kas sastāda 0.84 % no aktivitātei pieejamā finansējuma;
- apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz sadzīves kanalizācijas sakārtošanu – 4, ar kopējo finansējumu 55 920,48 LVL, kas sastāda 0.23% no aktivitātei pieejamā finansējuma;

Ieguldījumi energoresursu patēriņa samazināšanā

- apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz energoefektivitātes pasākumiem – ēku fasāžu siltināšana – 2, ar kopējo finansējumu 76 733,68 LVL, kas sastāda 0,31 % no aktivitātei pieejamā finansējuma;
- apstiprināto projektu skaits, kas vērsti uz siltumapgādes un siltumsistēmas uzlabošanu – 4, ar kopējo finansējumu 87 287,38 LVL, kas sastāda 0,35% no aktivitātei pieejamā finansējuma.

Kopējais ieguldījums horizontālās prioritātes īstenošanā pārskata periodā ir 427 716,35 LVL, kas sastāda 1,73% no aktivitātei pieejamā finansējuma.

Pārskata periodā **3.6.1.1.aktivitātes** ietvaros viena projekta īstenošana ir pabeigta un tā ieguldījums, kas veicinājis horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu ir šāds:

Ieguldījumi ūdens piesārņojuma un ūdens zudumu samazināšanā

- lietus un notekūdeņu kanalizācijas sakārtošana – 35 986 LVL, kas sastāda 0,02 % no aktivitātei pieejamā finansējuma;
- sadzīves kanalizācijas sakārtošana – 14 036,30 LVL, kas sastāda 0,007 % no aktivitātei pieejamā finansējuma.

Ieguldījumi energoresursu patēriņa samazināšanā

- energoefektivitātes pasākumiem - fasāžu siltināšana – 18 8067,06 LVL, kas sastāda 0,09% no aktivitātei pieejamā finansējuma;
- siltumapgādes un siltumsistēmas uzlabošanu – 46 259,15 LVL, kas sastāda 0,02% no aktivitātei pieejamā finansējuma.

Kopējais ieguldījums horizontālās prioritātes īstenošanā pārskata periodā ir 309 856,06 LVL, kas sastāda 0,15% no aktivitātei pieejamā finansējuma un 13, 9% no projekta līguma summas.

4. Horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” īstenošanas uzraudzības rādītāju analīze²

Nodaļā sniegta informācija par atbilstošajiem HP IA uzraudzības rādītājiem Latvijā kopumā 2007. un 2008. gadā, t.i., sniegta šo rādītāju bāzes vērtība, jo informācija par VSID darbības programmu papildinājumu ietekmi uz šiem rādītājiem VIDM varēs apkopot tikai pēc atbilstošo projektu reālas īstenošanas, kad finansējuma saņēmēji un atbildīgās iestādes iesniegs informāciju VIDM.

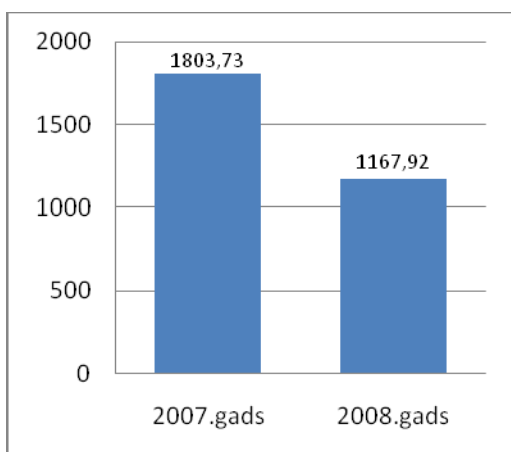
4.1. Gaisa piesārņojuma samazinājums

Gaisa kvalitāti raksturo piesārņojošo vielu koncentrācija gaisā (t/gadā), kas paaugstinātā koncentrācijā ietekmē cilvēka veselību, kā arī veģētāciju.

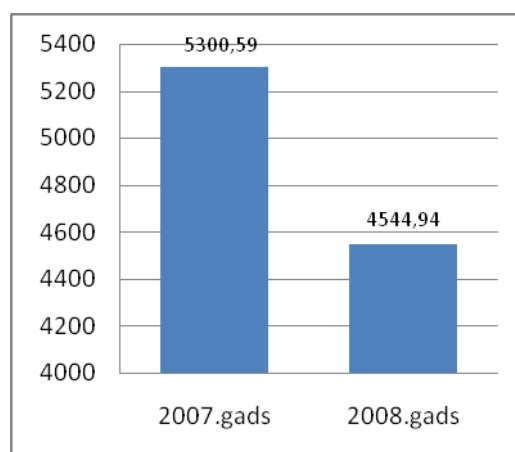
Enerģētika ir galvenais SO_2 , NO_x , CO un PM_{10} & $PM_{2,5}$ emisiju cēlonis. Emisijas iespējams samazināt, aizstājot akmeņogles un smago šķidro kurināmo enerģijas ražošanā ar videi draudzīgākiem energoresursiem, optimizējot sadedzināšanas procesus, izmantojot katalizatorus un uzlabojot izplūdes gāzu attīrīšanas sistēmas.

Transports ir galvenais $PM_{2,5}$, PM_{10} , NO_x , C_6H_6 , CO emisiju cēlonis.

C_6H_6 tiek emitēts no ķīmiskās un farmaceitiskās rūpniecības.

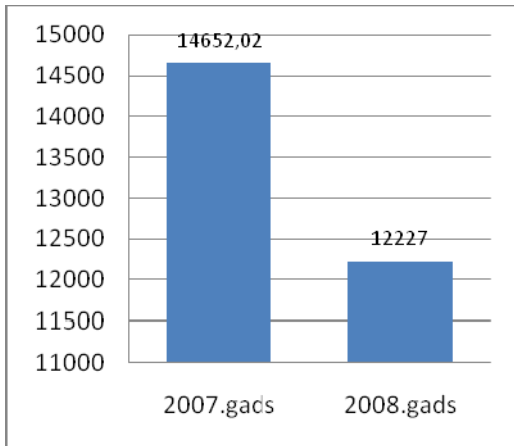

1.attēls. Sēra dioksīda (SO_2) koncentrācija gaisā, t

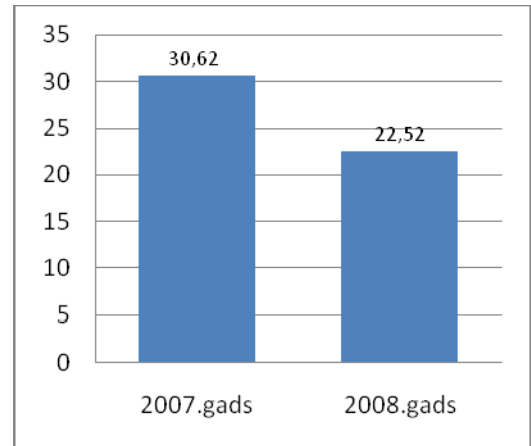

2.attēls. Slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācija gaisā, t

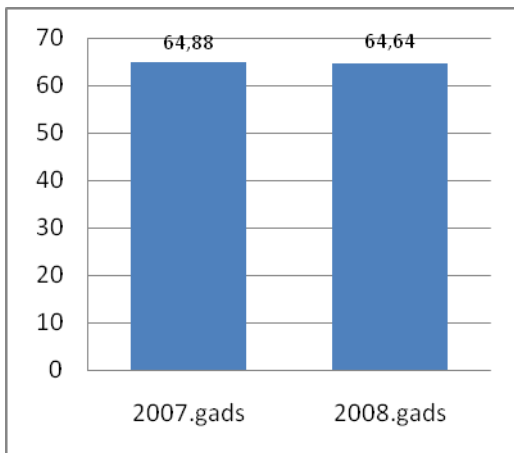
² Nodaļā izmantoti dati no valsts statistiskā pārskata „Nr.2-Gaiss”, valsts statistiskā pārskata „Nr.2-Ūdens”, valsts statistiskā pārskata par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem „Nr.3-A”. Informācija par 2009. gadu valsts statistikas pārskatos vēl nav apkopota.

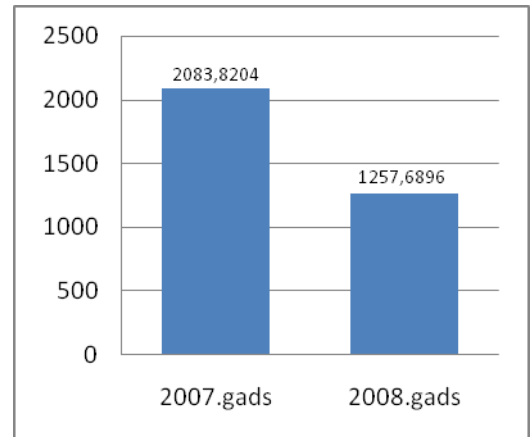
3.attēls. Oglekļa monoksīda (CO) koncentrācija gaisā, t

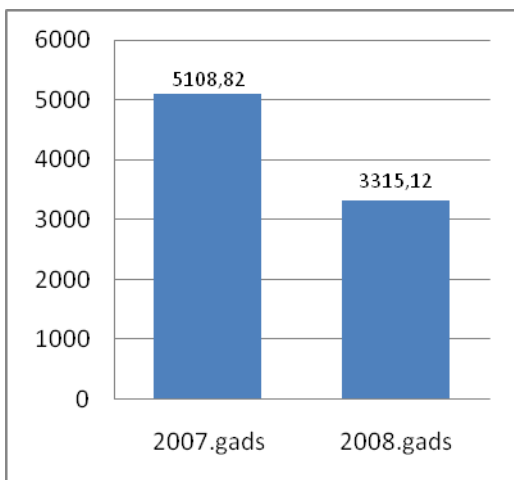
4.attēls. Benzola (C₆H₆) koncentrācija gaisā, t

5.attēls. Cieto daļiņu (PM_{2,5}) koncentrācija gaisā, t

6.attēls. Cieto daļiņu (PM₁₀) koncentrācija gaisā, t

7.attēls. Slāpekļa oksīdu (NO_x) koncentrācija gaisā, t

aktivitātēm:

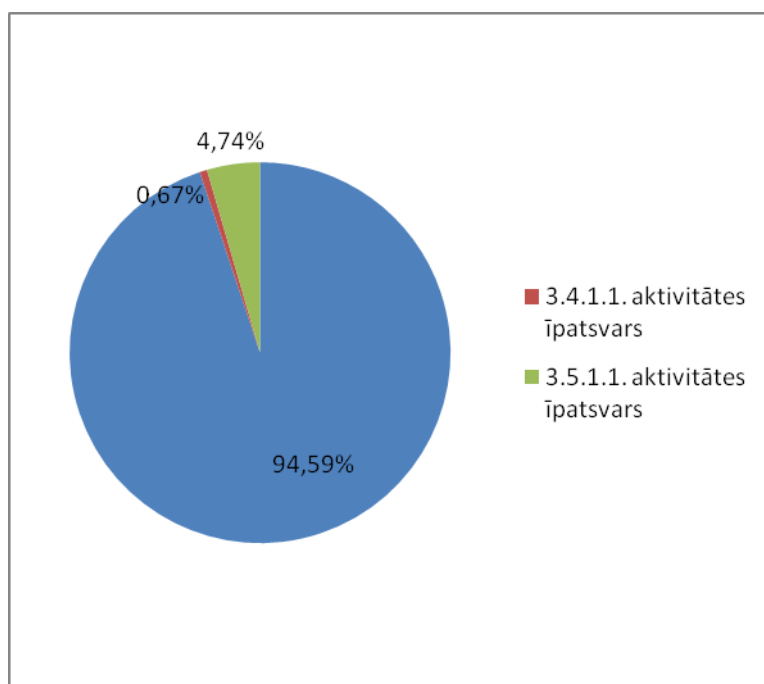
- 2.1.2.2.1. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- 2.1.2.2.2. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- 2.1.2.4. aktivitāte „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- 3.1.4.3. aktivitāte „Pirmskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros”;
- 3.4.4.1. aktivitāte „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”;
- 3.4.4.2. aktivitāte „Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”;
- 3.6.1.1. aktivitāte „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”;
- 3.6.1.2. aktivitāte „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”;
- 3.6.2.1. aktivitāte „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”.

4.2. Ūdeņu apsaimniekošana

4.2.1. Biogēno elementu emisiju samazinājums virszemes ūdeņos

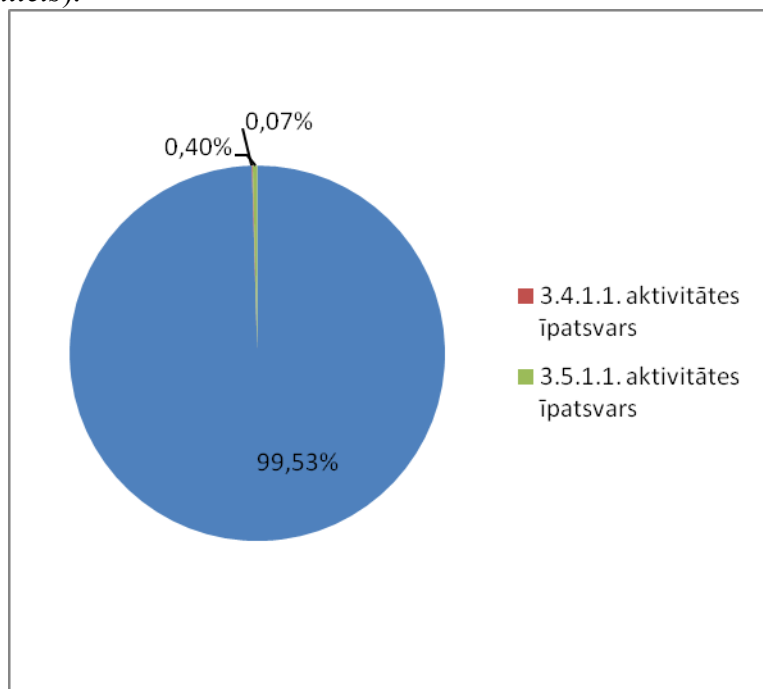
Biogēno elementu emisiju samazinājums virszemes ūdeņos (N_{kop} un P_{kop}) (kg gadā). Ūdenī šķīstošie slāpekļa un fosfora savienojumi ir galvenās barības vielas, kuru nonākšana virszemes ūdeņos izsauc to eitrofikāciju un ekosistēmas degradāciju. Galvenais šo vielu avots ir lielāko pilsētu un apdzīvoto vietu komunālo saimniecību notekūdeņi, kuri pēc attīrīšanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām tiek novadīti virszemes ūdens objektos.

Latvijā kopumā 2008. gadā vidē novadīts paliekošais slāpekļa piesārņojums (N_{kop}) 5151,40 kg, tai skaitā no komunālās ūdenssaimniecības – 4880,26 kg. Apkopojot informāciju par finansējuma saņēmējiem, noteikts, ka komunālo ūdenssaimniecību, kuru attīstībai apstiprināts finansējums 3.4.1.1. aktivitātes ietvaros, ieguldījums šajā rādītājā ir 32,54 kg, t.i., 0,67 % no komunālās ūdenssaimniecības novadītā N_{kop} , 3.5.1.1. aktivitātes ieguldījums – 231,56 kg jeb 4,74 % no komunālās ūdenssaimniecības novadītā N_{kop} (8.attēls).

8.attēls. Ar komunālās ūdenssaimniecības notekūdeņiem novadītais N_{kop} atbilstoši darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitātēm 2008. gadā.

2008. gadā Latvijā kopā vidē novadīts paliekošais piesārņojums ar fosforu (P_{kop}) 9464,95 kg, ar komunālās ūdenssaimniecības notekūdeņiem novadītais kopējais fosfors ir 9432,86 kg. Apkopojot informāciju par finansējuma saņēmējiem, noteikts, ka komunālo ūdenssaimniecību, kuru attīstībai apstiprināts finansējums 3.4.1.1. aktivitātes ietvaros, ieguldījums šajā rādītājā ir 6,73 kg, t.i., 0,07 % no komunālās ūdenssaimniecības novadītā P_{kop} , 3.5.1.1. aktivitātes ieguldījums – 37,48 kg jeb 0,4 % no komunālās ūdenssaimniecības novadītā P_{kop} (9.attēls).

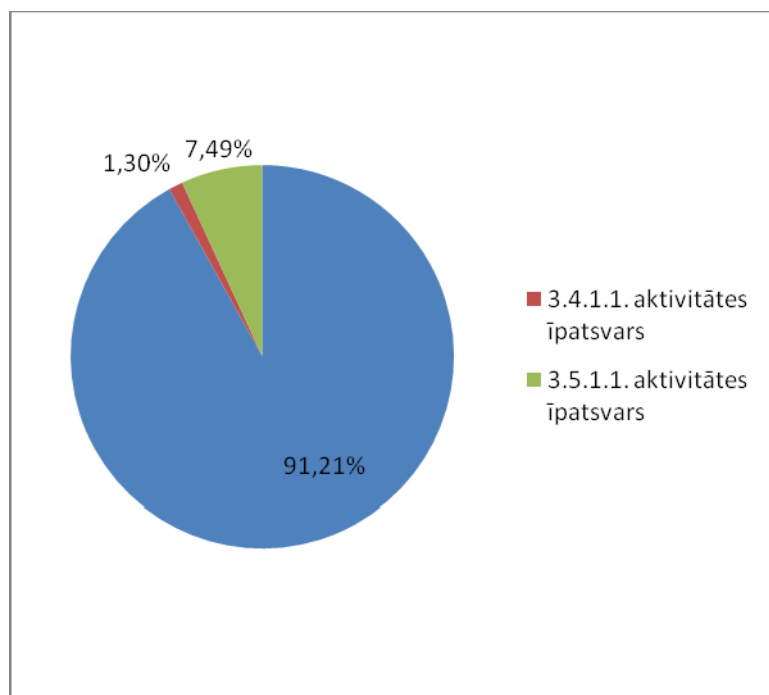

9.attēls. Ar komunālās ūdenssaimniecības notekūdeņiem novadītais P_{kop} atbilstoši darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitātēm 2008. gadā.

4.2.2. Skābekli patērējošo organisko vielu ieneses samazinājums virszemes ūdeņos

Ar notekūdeņiem vidē novadītā piesārņojuma rādītājs BSP_5 (kg/gadā) – bioloģiskais skābekļa patēriņš ir skābekļa daudzums, ko patērē aerobie mikroorganismi savas dzīves darbības procesā organisko vielu oksidēšanai, kas atrodas notekūdeņu sastāvā. Šis rādītājs raksturo organisko vielu saturu, ko iespējams likvidēt bioloģiskās attīrīšanas metodē ar aktīvo dūņu palīdzību.

Latvijā kopā 2008. gadā vidē novadīts paliekošais piesārņojums BSP_5 2783,91 kg apjomā, no tā komunālā ūdenssaimniecība novada 2516,24 kg. 3.4.1.1. aktivitātes ieguldījums – 32,78 kg jeb 1,3 % no komunālās ūdenssaimniecības novadītā, 3.5.1.1. aktivitātes ieguldījums – 188,59 kg jeb 7,49 % no komunālās ūdenssaimniecības novadītā BSP_5 (10.attēls).

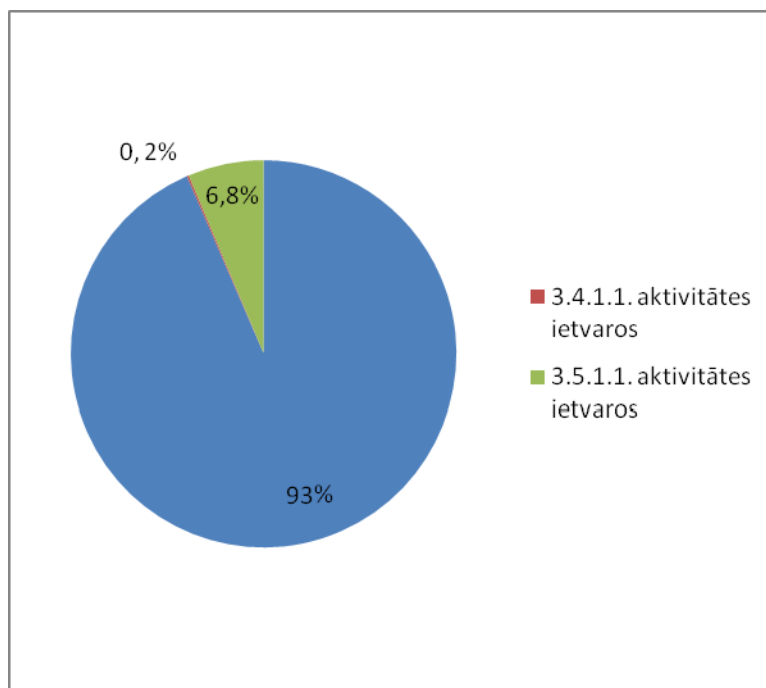

10.attēls. Ar komunālajiem notekūdeņiem novadītais BSP₅ atbilstoši darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitātēm 2008. gadā.

4.2.3. Ūdens zudumu samazinājums

Uzskaitītie ūdens zudumi ir ūdens daudzums, kas zudis ūdens transportēšanas ceļā no ūdens ņemšanas līdz izmantošanas vietai, kā arī no ūdens lietošanas līdz otrreizējās izmantošanas vietām. Galvenais ūdens zudumu cēlonis ir pārvades sistēmu sliktais tehniskais stāvoklis. Nereti pie ūdens zudumiem pieskaita arī to izmantoto ūdens daudzumu, par kuru lietotājs dažādu iemeslu dēļ nav samaksājis, piemēram, nepilnīgas uzskaites rezultātā.

Uzskaitīts, ka 2008. gadā Latvijā kopā pazemes ūdens zudumi bija 24,156 milj.m³, kas ir 9,9 % no kopējā iegūtā pazemes ūdens apjoma. Lielākie ūdens zudumi konstatēti komunālajā saimniecībā – 23,026 milj.m³, t.i., 95 % no kopējiem uzskaitītajiem ūdens zudumiem Latvijā. 3.4.1.1. aktivitātes ietvaros pirmās projektu iesniegumu atlases kārtā apstiprināto projektu īstenošanas vietās ūdens zudumi sastāda 39,68 tūkst.m³, bet 3.5.1.1. aktivitātes ietvaros – 1,564 milj.m³, kas attiecīgi sastāda 0,17 % un 6,80 % no kopējiem uzskaitītajiem ūdens zudumiem komunālajā ūdenssaimniecībā (11.attēls).

11.attēls. Pazemes ūdens zudumi 2008. gadā atbilstoši darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitātēm.

Ūdenssaimniecības jomā lielākā ietekme uz HP IA rādītājiem ir 3.5.1.1. aktivitātei „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” un 3.4.1.1. aktivitātei „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”.

Ilgtermiņā iespējama ietekme uz šiem HP IA rādītājiem varētu būt aktivitātēm:

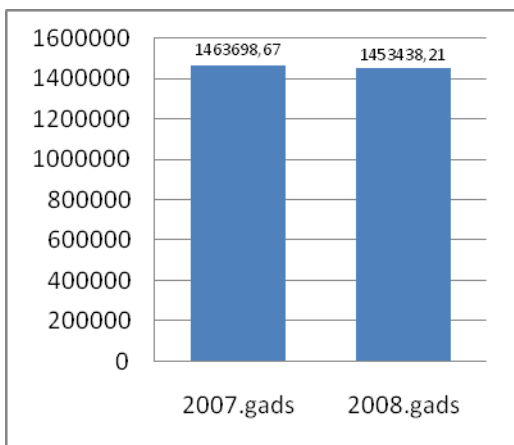
- 2.1.2.2.1. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- 2.1.2.2.2. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- 2.1.2.4. aktivitāte „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- 3.6.1.1. aktivitāte „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”;
- 3.6.1.2. aktivitāte „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”;
- 3.6.2.1. aktivitāte „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”.

4.3. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums

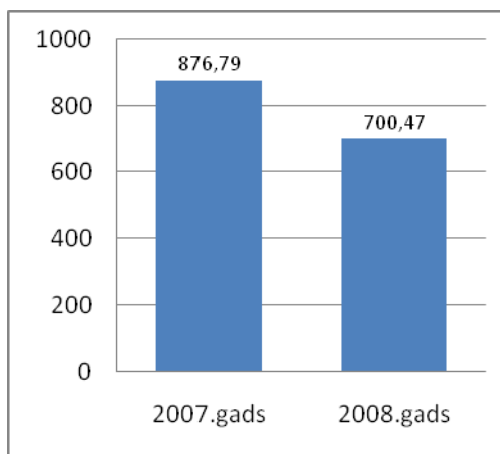
Siltumnīcefekta gāzu (CO_2 , CH_4 , N_2O , SF_6 , HFC , PFC) emisiju samazinājums (Gg CO_2 ekvivalents gadā).

Galvenie rādītāji, kurus Vides ministrija noteikusi uzkrāt, lai izvērtētu gaisa kvalitātes uzlabojumus: CO_2 – oglekļa dioksīds, CH_4 – metāns, N_2O – vienvērtīgā slāpekļa oksīds.

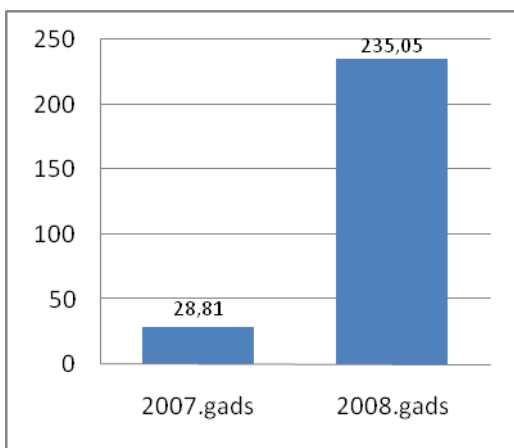
Lielāko siltumnīcefekta gāzu (SEG) daļu veido CO_2 , kas galvenokārt rodas fosilo kurināmo - naftas produktu, gāzes, ogļu un šķidrā kurināmā - degšanas procesos. Savukārt metāns rodas atkritumu apsaimniekošanā un lauksaimniecībā, bet N_2O – lauksaimniecībā. Enerģētikas nozarē tiek emitēts visvairāk tiešo SEG izmešu.

12.attēls. Oglekļa dioksīda (CO_2) koncentrācija gaisā, t

13.attēls. Metāna (CH_4) koncentrācija gaisā, t

14.attēls. Vienvērtīgā slāpekļa oksīds (N_2O) koncentrācija gaisā, t

Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma jomā ietekme uz HP IA rādītājiem ilgtermiņā varētu būt aktivitātēm:

- 2.1.2.2.1.apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- 2.1.2.2.2. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- 2.1.2.4. aktivitāte „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- 2.3.1.2.aktivitāte „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai”;
- 2.3.2.2. aktivitāte „Atbalsts ieguldījumiem mikro un mazo komersantu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās (ĪĀT)”;
- 3.4.4.1.aktivitāte „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”;
- 3.4.4.2. aktivitāte „Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”;
- 3.5.2.1.aktivitāte „Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai”;
- 3.5.2.2. aktivitāte „Atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrostaciju attīstība”.

Ņemot vērā, ka enerģētikas un transporta sektors 2007. gadā emitēja ap 73% no valsts kopējām tiešām SEG emisijām, iespējama ietekme varētu būt no Satiksmes ministrijas pārziņā esošo aktivitāšu īstenošanas:

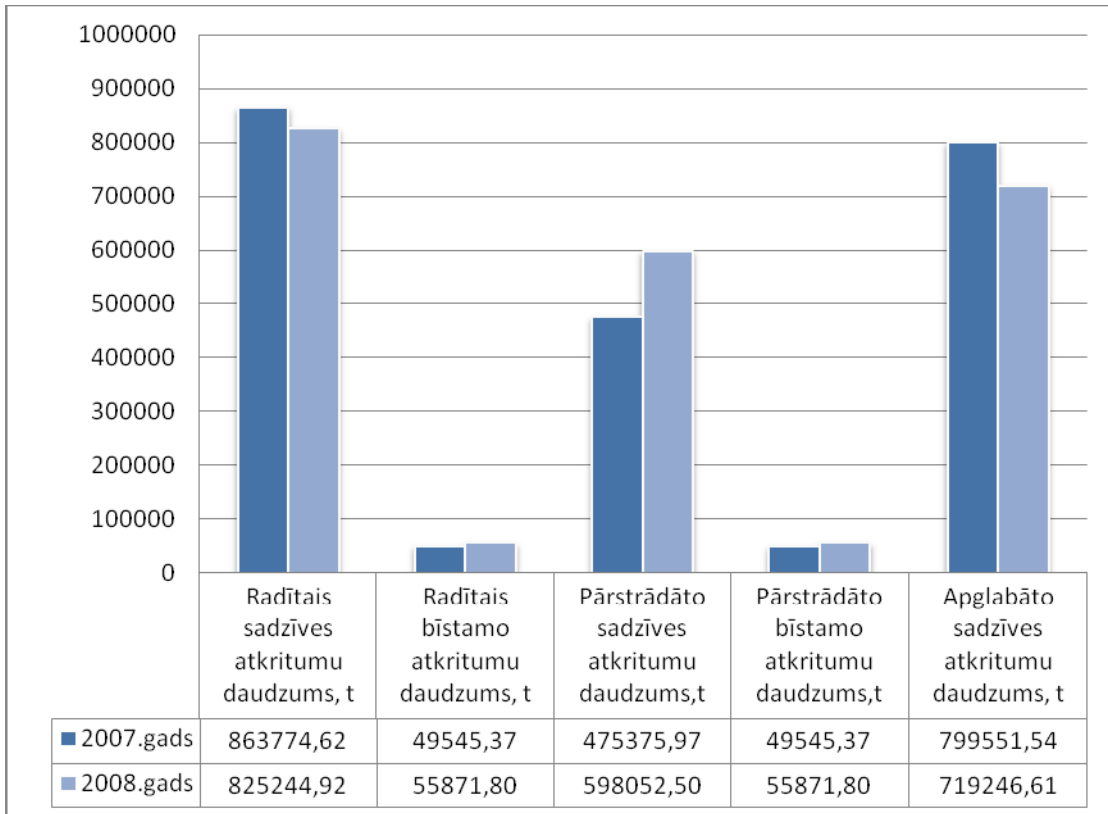
- 3.2.1.1. aktivitāte „Valsts 1. šķiras autoceļu maršrutu sakārtošana”;
- 3.2.1.2. aktivitāte „Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās”;
- 3.2.1.3.1. apakšaktivitāte „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas”;
- 3.2.1.3.2. apakšaktivitāte „Satiksmes drošības uzlabojumi Rīgā”;
- 3.2.1.5. aktivitāte „Publiskais transports ārpus Rīgas”;
- 3.3.1.1. aktivitāte „TEN-T autoceļu tīkla uzlabojumi”;
- 3.3.1.5. aktivitāte „Pilsētu infrastruktūras uzlabojumi sasaistei ar TEN-T”.

4.4. Atkritumu apsaimniekošana

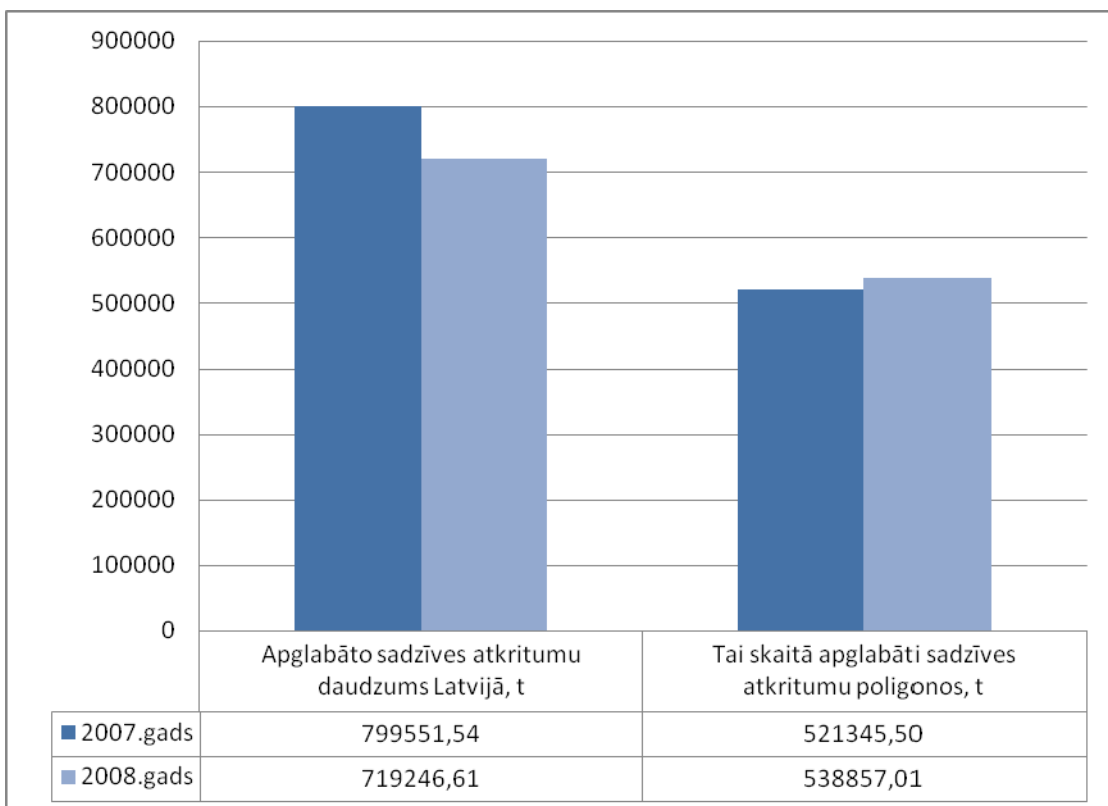
4.4.1. Radīto atkritumu (sadzīves un bīstamo atkritumu) apjoma samazinājums

Radīto atkritumu (sadzīves un bīstamo atkritumu) apjoma samazinājums (t/gadā) ir komercsabiedrībās, valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēs u.c. projektu iesniedzēju - finansējuma saņēmēju - radīto atkritumu (sadzīves un bīstamo atkritumu) apjoma samazinājums.

HP IA rādītāja – radītais sadzīves atkritumu daudzums – izmaiņas, salīdzinot rādītāju 2007. un 2008. gadā, saistīts ar iedzīvotāju maksātspējas samazināšanos, savukārt pārstrādāto atkritumu daudzuma palielinājums norāda uz dalītās atkritumu savākšanas sistēmas attīstību, kā arī tālāko to pārstrādi (15.attēls). Atbilstoši tam, ka samazinājies radīto atkritumu daudzums, 2008. gadā samazinājies arī apglabāto sadzīves atkritumu daudzums, turklāt jānorāda, ka to apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma īpatsvars, kas apglabāti normatīvo aktu prasībām atbilstošos atkritumu poligonos pieaudzis no 65% līdz 75% (16.attēls), jo ekspluatācijā tika nodoti četri sadzīves atkritumu poligoni, kurus izbūvēja, piesaistot 2004.-2006. gada Kohēzijas fonda līdzfinansējumu.

15.attēls. Radītais, pārstrādātais un aplabātais atkritumu daudzums Latvijā, t

16.attēls. Aplabāto sadzīves atkritumu daudzums, t

3.5.1.2.2. apakšaktivitātes „Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība” ietvaros projektu īstenošana uzsākta 2009. gadā, īstenošanas laiks – 4 gadi. 3.5.1.2.3. apakšaktivitātes VIDMZino_HP IA_200310

„Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība” ietvaros projektu īstenošana tiks uzsākta 2010. gadā.

4.4.2. Apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma samazinājums

Apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma samazinājums (t/gadā) ir apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma samazinājums projekta īstenošanas rezultātā (skatīt informāciju 4.4.1.nodaļā).

4.4.3. Radītais sadzīves un bīstamo atkritumu apjoms

Komerksabiedrībās, valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēs u.c. projektu iesniedzēju – finansējuma saņēmēju – radītais sadzīves un bīstamo atkritumu apjoms, t/gadā (skatīt informāciju 4.4.1.nodaļā).

4.4.4. Pārstrādāto sadzīves un bīstamo atkritumu apjoms

Komerksabiedrībās pārstrādāto sadzīves un bīstamo atkritumu apjoms, t/gadā (skatīt informāciju 4.4.1.nodaļā).

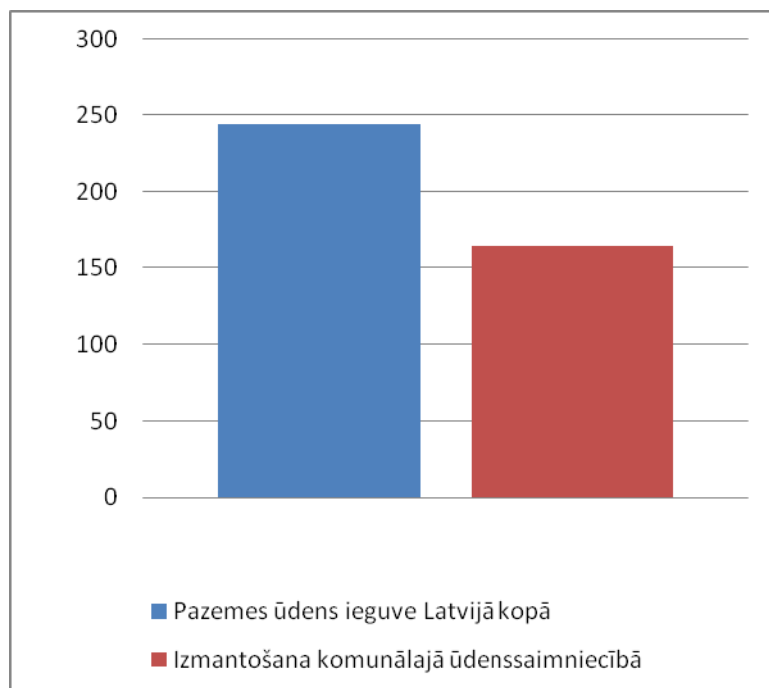
Atkritumu apsaimniekošanas jomā lielākā ietekme uz HP IA rādītājiem ir 3.5.1.2.2. apakšaktivitātei „Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība” un 3.5.1.2.3. apakšaktivitātei „Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība”. Ilgtermiņā iespējama ietekme varētu būt aktivitātēm:

- 2.1.2.2.1. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- 2.1.2.2.2. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- 2.1.2.4. aktivitāte „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- 2.3.1.1.1. apakšaktivitāte „Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketing”;
- 2.3.2.2. aktivitāte „Atbalsts ieguldījumiem mikro un mazo komersantu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās (ĪĀT)”.

4.5. Dabas resursu izmantošana

4.5.1. Pazemes ūdens ņemšanas apjoms

Ūdensapgādes sistēmām, tehnoloģiskajām iekārtām un procesiem ņemtais pazemes ūdens apjoms, milj. m³ gadā.

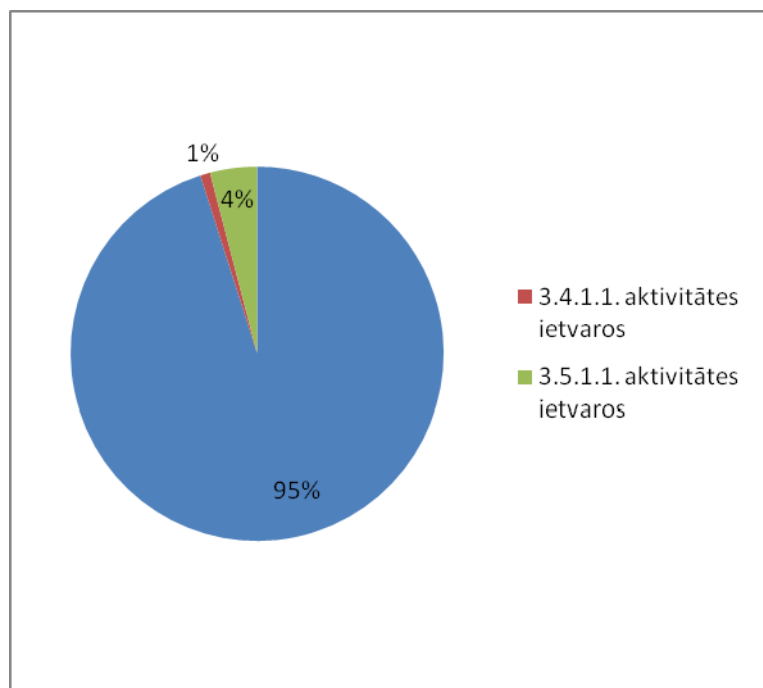

17. attēls. Pazemes ūdens ieguve un izmantošana komunālajā ūdenssaimniecībā 2008. gadā, milj. m³

Lielāko daļu pazemes ūdens patērē komunālā ūdenssaimniecība – dzeramā ūdens apgādei un izmantošanai citām sadzīves vajadzībām (2008. gadā – 67% no visa iegūtā pazemes ūdens) (17.attēls).

Lielākā ietekme uz pazemes ūdens ņemšanas apjomu VSID ietvaros ir 3.5.1.1.aktivitātei „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” un 3.4.1.1. aktivitātei „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”. Šo aktivitāšu projektos plānots palielināt mājsaimniecību pieslēgumu skaitu ūdensapgādes sistēmai, t.i., iedzīvotāju skaitu, kuriem ir pieejami centralizēti ūdensapgādes pakalpojumi, savukārt, rekonstrējot ūdensapgādes tīklus, tiks samazināti ūdens zudumi.

3.4.1.1. aktivitātes ietvaros pirmās projektu iesniegumu atlases kārtā apstiprināto projektu īstenošanas vietās pazemes ūdens ieguve sastāda 1475,29 tūkst.m³, bet 3.5.1.1. aktivitātes ietvaros – 7042,97 tūkst.m³, kas attiecīgi sastāda 1% un 4 % no kopējās uzskaitītās pazemes ūdens ieguves apjoma komunālās ūdenssaimniecības vajadzībām (18.attēls).

18.attēls. Pazemes ūdens ieguve un izmantošana komunālajā ūdenssaimniecībā atbilstoši darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitātēm 2008. gadā

Ilgtermiņā ir iespējama ietekme uz šo HP IA rādītāju var būt aktivitātēm:

- 2.1.2.2.1. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- 2.1.2.2.2. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- 2.1.2.4. aktivitāte „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- 3.6.1.1. aktivitāte „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”;
- 3.6.1.2. aktivitāte „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”;
- 3.6.2.1. aktivitāte „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”.

4.5.2. Virszemes ūdens ņemšanas apjoms

Ūdensapgādes sistēmām, tehnoloģiskajām iekārtām un procesiem ņemtais virszemes ūdens apjoms, tūkst. m³ gadā.

Ilgtermiņā uz šo rādītāju ietekme ir iespējama no aktivitātēm:

- 2.1.2.2.1. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde”;
- 2.1.2.2.2. apakšaktivitāte „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā”;
- 2.1.2.4. aktivitāte „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”;
- 3.6.1.1. aktivitāte „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”;
- 3.6.1.2. aktivitāte „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”;
- 3.6.2.1. aktivitāte „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”.

Izmaiņas virszemes ūdens ņemšanas apjomā iespējams ietekmēs arī 3.4.1.1. aktivitātes „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000” un 3.5.1.1. aktivitātes „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” īstenošana.

4.5.3. Sanēto, rekultivēto piesārņoto teritoriju platība

Ietekme uz šo HP IA rādītāju ir 3.5.1.2.1. aktivitātei „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija”. Aktivitātes ietvaros plānots rekultivēt 85 normatīvo aktu prasībām neatbilstošās sadzīves atkritumu izgāztuves. Pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros ir pieņemti lēmumi par 27 atkritumu izgāztuvju rekultivāciju. Atbilstoši projektu iesniegumiem paredzams, ka tiks rekultivēti 48,52 ha. Projektu īstenošana uzsākta 2009. gadā, īstenošanas laiks – 2 gadi.

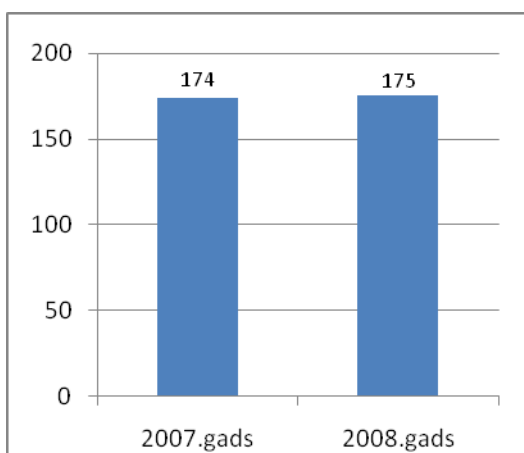
4.6. Energoefektivitāte

Energoresursu patēriņa samazinājums (%). Komerccabiedrībās (rūpnieciskā ražošana, siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana) izmantojamo tehnoloģiju un energoresursu veida izmaiņās, valsts un pašvaldību ēku renovācijas rezultātā panāktais energoresursu patēriņa samazinājums.

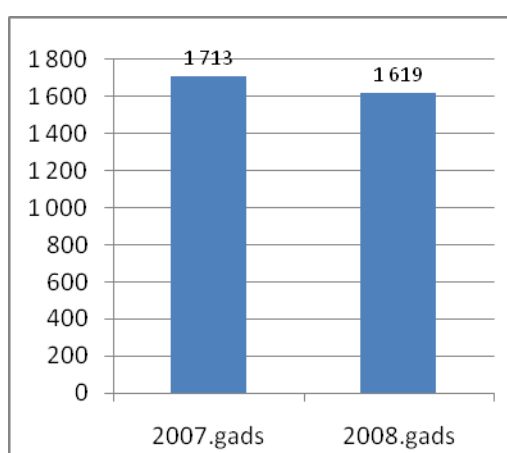
Energoefektivitātes jomā lielākā ietekme uz HP IA rādītājiem ir paredzama no to aktivitāšu īstenošanas, kuras vērstas uz energoresursu patēriņa samazinājumu:

- 3.1.4.3. aktivitāte „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros”;
- 3.4.4.1. aktivitāte „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”;
- 3.4.4.2. aktivitāte „Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”;
- 3.6.1.1. aktivitāte „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”;
- 3.6.1.2. aktivitāte „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”;
- 3.6.2.1. aktivitāte „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”.

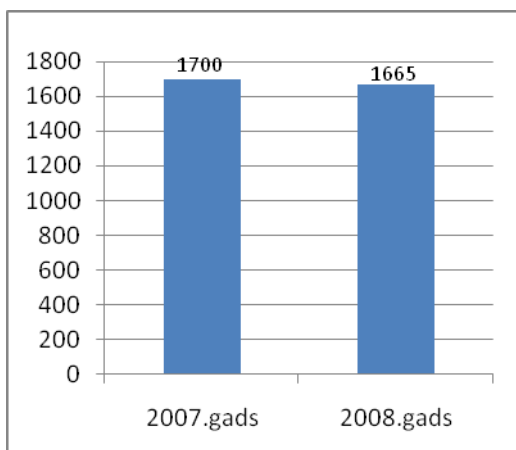
Dati par primāro energoresursu patēriņa izmaiņām iegūti no Ekonomikas ministrijas sagatavotā pārskata „Latvijas enerģētika skaitļos, 2009.” (19., 20., 21. un 22.attēls).

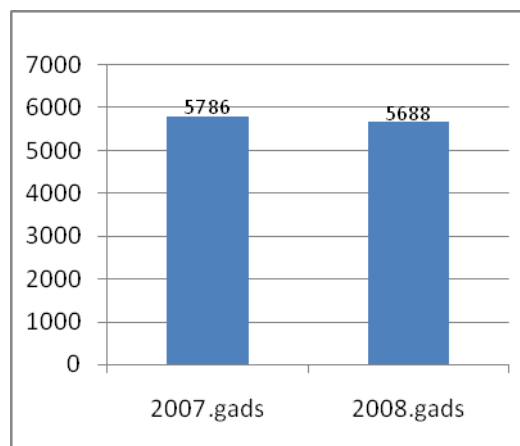
19.attēls. Ogļu patēriņa izmaiņas, tūkst.t

20.attēls. Naftas produktu patēriņa izmaiņas, tūkst.t

21.attēls. Dabas gāzes patēriņa izmaiņas, milj. m³

22.attēls. Elektroenerģijas patēriņa izmaiņas, GWh

5. Valsts stratēģiskajā ietvardokumentā noteikto horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” ietekmes rādītāju progress un šī progressa analīze

Valsts stratēģiskajā ietvardokumentā (turpmāk – VSID) HP IA uzraudzībai noteikts rādītājs „atjaunojamo enerģijas resursu īpatsvars ir līdzsvarots ar primārajiem enerģijas resursiem (bāzes vērtība 2005.gada – 35%)”. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes direktīvu 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (turpmāk – direktīva 2009/28/EK) izmanto rādītāju „atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas gala patēriņa”. 2008. gadā atjaunojamo energoresursu īpatsvars atbilstoši direktīvā 2009/28/EK noteiktajai aprēķināšanas metodikai bija 29,9 % no kopējā enerģijas gala patēriņa³. Straujais enerģijas gala patēriņa pieaugums un jaunu atjaunojamo energoresursu attīstības projektu lēnā īstenošana ir samazinājusi atjaunojamo energoresursu daļu par 2,6 procenta punktiem, salīdzinot ar 2005. gadu. Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējā enerģijas gala patēriņa 2009.gadam vēl nav pieejams. Nav iespējams arī noteikt, kāda ir VSID darbības programmu īstenošanas ietekme uz šo rādītāju, jo projektu īstenošana reāli tika uzsākta tikai 2008. gadā un saskaņā ar atbildīgo iestāžu iesniegto informāciju lielāka daļa no apstiprinātajiem projektiem nav vēl pabeigti.

VSID arī noteikts, ka ietekmes novērtēšanai izmanto rādītāju „iedzīvotāju īpatsvars, kam nodrošināti normatīvo aktu prasībām atbilstoši notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumi”, ko plānots palielināt no 9% 2004. gadā līdz 62% 2013. gadā. Īstenojot 2000. – 2006. gada Eiropas Savienības finanšu plānošanas periodā apstiprinātos Kohēzijas fonda un Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētos projektus nodrošināts, ka 50% Latvijas iedzīvotāju nodrošināti ar normatīvo aktu prasībām atbilstošiem notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumiem. Plānots tika, ka 2009. gadā 56% Latvijas iedzīvotāju tiks nodrošināti normatīvo aktu prasībām atbilstoši notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumi. Rādītājs nav sasniegts, jo Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošana tika uzsākta tikai 2009. gada sākumā (projektu īstenošanas ilgums – četri gadi), savukārt Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansēto projektu īstenošana – tikai 2009. gada beigās (projektu īstenošanas ilgums – divi gadi). Projektu iesniegumu analīze parāda, ka noteiktais rādītājs tiks sasniegts, kad tiks

³ Avots: Latvijas Republikas prognožu dokuments par atjaunojamo energoresursu īpatsvara bruto enerģijas galapatēriņā līdz 2020. gadam sasniegšanu atbilstoši Direktīvas 2009/28/EK 4. panta 3. punktam, LR Ekonomikas ministrija.

Īstenoti 3.4.1.1. un 3.5.1.1. aktivitātes pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas projekti, kas tika apstiprināti attiecīgi 2009. un 2008. gadā.

6. Pārskats par labās prakses piemēriem saistībā ar horizontālās prioritātes „Ilgtspējīga attīstība” ieviešanu

Atbildīgās iestādes ziņojumos par horizontālo prioritāšu īstenošanu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros aicinātas iekļaut informāciju par aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu, kuru ietvaros īstenoto projektu aktivitātes nav tieši saistītas ar konkrētu rādītāju, kas atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 24. februāra noteikumu Nr. 175 „Noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem” pielikumam apstiprināti par nacionālajiem vides indikatoriem, izmaiņām, bet kas pastarpināti vērsti horizontālās prioritātes mērķu sasniegšanu, piemēram:

- plānots aizstāt drukātos materiālus (vai to daļu) ar elektroniskajiem datu nesējiem (piemēram, USB);
- plānots materiālus drukāt uz otrreiz izmantojamā papīra;
- paredzēti informēšanas pasākumi par vides aizsardzības jautājumiem, kas pārsniedz minimālās prasības/tiek izmantotas inovatīvas metodes sabiedrības informēšanai par HP IA mērķiem un principiem u.c;
- zaļā iepirkuma izmantošana.

Šādu informāciju paredzēts iegūt pēc projektu īstenošanas.